

Nr 566

Av herr Nilsson i Gävle m. fl., *angående grunderna för beräkningen av hustrutillägg och kommunalt bostadstillägg till folkpension.*

(Lika lydande med motion nr 448 i Första kammaren)

Inkomstreglerna för reducering av de kommunala bostadstilläggen har varit föremål för behandling i riksdagen vid ett flertal tillfällen. I motionerna II: 7 år 1966 samt följdmotionen II: 8 samma år yrkade den kommunistiska riksdagsgruppen bl. a. en normering av bestämmelserna för de kommunala bostadstilläggen innebärande även en höjning av gränserna för sidoinkomsterna, då reduktionen av tilläggen inträder. Från arbetsmarknadspolitiska utgångspunkter var även 1960 års arbetsmarknadsutredning inne på denna fråga och uttalade sig för att gällande regler för inkomstprövning av vissa folkpensionsförmåner, däribland de kommunala bostadstilläggen, blir föremål för en omprövning. Frågorna är också under pensionsförsäkringskommitténs behandling.

Det bör erinras om att reduktion av hustrutilläggen och de kommunala bostadstilläggen sker med en tredjedel av den pensionsberättigades årsinkomst, i den mån denna överstiger 1 200 kr. för gift och 1 700 kr. för ogift, samt med ytterligare en tredjedel av årsinkomsten, om denna för gift överstiger 1 700 kr. och för ogift 2 400 kr. Som synes är det ytterligt obetydliga belopp i form av något deltidsarbete som för pensionären medför reducering av det kommunala bostadstillägget.

Situationen har emellertid i ett avseende undergått en förändring. Kommunerna har numera själva att helt finansiera de kommunala bostadstilläggen. Det kunde tyckas att kommunerna därmed också borde ges rätt att bestämma inte bara om tilläggens storlek jämte en del övriga villkor utan också om exempelvis reduceringsreglerna vid sidoinkomster. Statsmakternas föreskrifter har ensidigt gått i den restriktiva riktningen som spärregler för att pensionärerna inte skall tillerkännas »alltför gynnsamma förmåner». För vår del har vi hävdats att staten bör fastställa normer som garanterar folkpensionärerna en minimistandard också vad det gäller bostadstilläggen.

Från denna utgångspunkt vill vi inte av förhållandet att kommunerna helt får bekosta de kommunala bostadstilläggen dra slutsatsen att beslutanderätten helt lägges i kommunernas händer. Men lagen om kommunala bostadstillägg bör ges karaktären av ett grundskydd. I fråga om inkomstpröv-

ningen för erhållandet av bostadstillägg bör bestämmelserna utformas i den riktningen att reduktion inte får ske om sidoinkomsten understiger visst angivet belopp. Överskrider sidoinkomsten denna gräns bör anges att reduktionen får ske med *högst en fjärdedel* (nu en tredjedel) av hustru- respektive kommunala bostadstillägget. I proportionell motsvarighet till nuvarande bestämmelser bör anges ytterligare en övre inkomstgräns, intill vilken ingen ytterligare reduktion av tilläggen får ske. Vid ett överskridande av denna sker motsvarande begränsning av reduktionen till *hälften* (mot nu två tredjedelar) av tilläggen. En sådan utformning skulle innebära viss möjlighet för kommunerna till en avvägning med hänsynstagande till särskilda omständigheter. Bestämmelserna får med ett genomförande av vårt förslag mera karaktären av ett *tryggande* av förmånen än vad nu är fallet.

Vi är för vår del inte nu beredda att i konkreta summor precisera våra förslag, ehuru en uppräknig av dessa till ungefär det dubbla, då reduktion av tilläggen inträder, bör ligga till grund för en närmare avvägning. I likhet med de såsom provisorium betecknade förslagen i Kungl. Maj:ts proposition nr 7 angående extra avdrag vid inkomstbeskattningen för folkpensionärer borde, i avvaktan på den pågående allsidiga prövningen av bl. a. de inkomstprövade pensionsförmånerna m. m., ett motsvarande provisorium på detta område vara möjligt. Förslag om sådan ändring i nuvarande lagtext borde enligt vår mening vara möjligt att framlägga redan till höstriksdagen innevarande år, så att därigenom ett icke alltför stort dröjsmål behöver komma i fråga för att rätta till nuvarande uppenbara missförhållande till nackdel för några hundratusen folkpensionärer.

Med hänvisning till det anförda föreslår vi,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om att förslag utarbetas att föreläggas 1967 års höstriksdag avseende sådan ändring i lagen den 25 maj 1962 (nr 392) om hustrutillägg och kommunalt bostadstillägg till folkpension, att bestämmelserna om minskning av dessa tillägg vid sidoinkomster enligt angivna gränser omarbetas och att en kraftig höjning av dessa inkomstgränser sker.

Stockholm i januari 1967

Henning Nilsson (k)

Gustav Lorentzon (k)

Axel Jansson (k)